

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Обавезни сте да приликом дозвољених радњи, у свом производу или апликацији наведете извор података.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

ГОДИНА/YEAR VIII

САРАЈЕВО, 30.09.2021.

БРОЈ/NUMBER 1

ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

BUSINESS STATISTICS

Стране подружнице у Босни и Херцеговини (Inward FATS) за 2019. годину

Foreign Affiliates in Bosnia and Herzegovina (Inward FATS) for 2019

Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује саопштење о страним подружницама у Босни и Херцеговини (Inward FATS) за 2019. годину.

Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina publishes first release on the foreign affiliates in Bosnia and Herzegovina (Inward FATS) for 2019.

Саопштење садржи основне варијабле које се захтјевају ЕУ Регулативом 716/2007 за ову област статистике а односе се на предузећа која су у већинском страном власништву (50% и више страног власништва).

First release contains main variables in accordance with EU Regulation 716/2007 in this field of statistics. Data are relating to enterprises that are have majority foreign ownership (50% and more foreign ownership).

Број страних подружница у Босни и Херцеговини износио је 870, што је 1,3% од укупног броја пословних субјеката (предузећа и предузетници) обухваћених структурним пословним статистикама (СПС обухват). Највеће учешће страних подружница је у подручјима Прерађивачка индустрија (30,8%) и Трговина на велико и мало; поправак моторних возила и мотоцикала (29,8%).

The number of foreign affiliates in Bosnia and Herzegovina amounted to 870 which is 1.3% of the total number of business entities (enterprises and entrepreneurs) covered by structural business statistics (SBS coverage). The largest number of foreign affiliates is in sections Manufacturing (30.8%) and Wholesale and retail trade; repair or motor vehicles and motorcycles (29.8%).

У страним подружницама ангажовано је 13,1% од укупног броја запослених у СПС обухвату. Структура запослених у страним подружницама показује да је највећи дио запослених ангажован у подручјима Прерађивачка индустрија (57,5%) и Трговина на велико и мало; поправак моторних возила и мотоцикала (22,8%).

13.1% of the total number of persons employed in SBS coverage is engaged in foreign affiliates. Employment structure in foreign affiliates shows that the largest part of persons employed is engaged in sections Manufacturing (57.5%) and Wholesale and retail trade; repair or motor vehicles and motorcycles (22.8%).

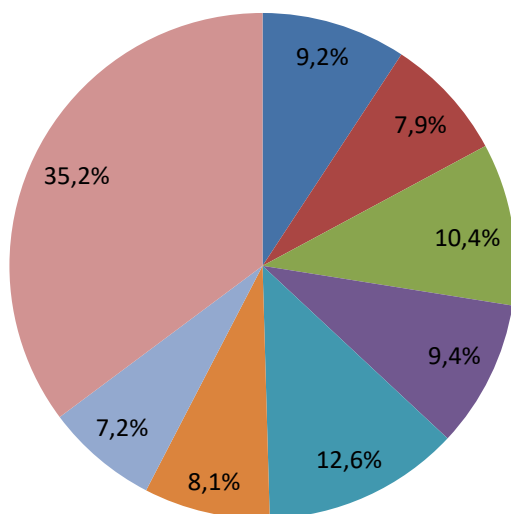
Посматрано по земљама поријекла, 66,0% страних подружница је из земаља чланица Европске уније које запошљавају 73,5% запослених у страним подружницама, а 34,0% из земаља које нису чланице Европске уније са 26,5% запослених.

Observed by countries of origin, 66.0% of foreign affiliates originate from EU member countries which employ 73.5% of employed in foreign affiliates and 34.0% from countries outside the European Union with 26.5% of employed.

Учешће страних подружница у укупно оствареној додатој вриједности по факторским трошковима СПС обухвата је било 18,7%. Прерађивачка индустрија у страним подружницама учествовала је са 44,2%, и Трговина на велико и мало; поправак моторних возила и мотоцикала са 26,5%.

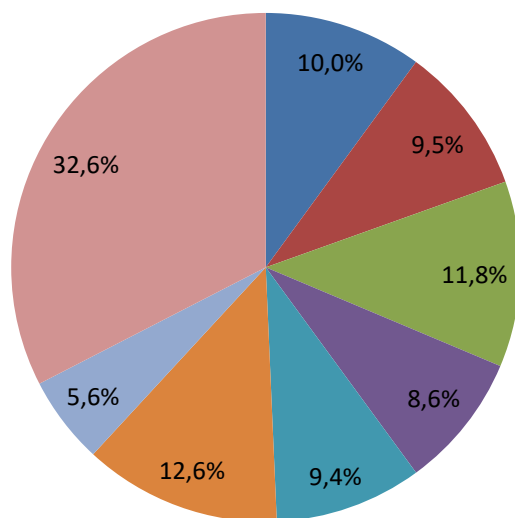
The share of foreign affiliates in the total realised value added at factor costs in SBS coverage was 18.7%. Manufacturing had a share of 44.2% and Wholesale and retail trade; repair or motor vehicles and motorcycles 26.5% in foreign affiliates.

Граф 1. Учешће земаља у броју запослених лица страних подружница
Graph 1. Share of countries in the number of persons employed of foreign affiliates

■ Аустрија ■ Холандија ■ Хрватска ■ Њемачка ■ Словенија ■ Република Србија ■ Швајцарска ■ Остале земље
 Austria Netherlands Croatia Germany Slovenia Republic of Serbia Switzerland Other countries

Граф 2. Учешће земаља у додатој вриједности страних подружница
Graph 2. Share of countries in the value added of foreign affiliates

■ Аустрија ■ Холандија ■ Хрватска ■ Њемачка ■ Словенија ■ Република Србија ■ Швајцарска ■ Остале земље
 Austria Netherlands Croatia Germany Slovenia Republic of Serbia Switzerland Other countries

67,4% додате вриједности по факторским трошковима страних подружница је из седам земаља и то: Републике Србије (12,6%), Хрватске (11,8%), Аустрије (10,0%), Холандије (9,5%), Словеније (9,4%), затим из Њемачке (8,6%) и Швајцарске (5,6%).

67.4 % of the value added at factor costs of foreign affiliates is from seven countries, namely: Republic of Serbia (12.6%), Croatia (11.8%), Austria (10.0%), Netherlands (9.5) Slovenia (9.4%) then from Germany (8.6%) and Switzerland (5.6%),

Табела 1. Основне варијабле о страним подружницама (Inward FATS), према подручју КД БиХ 2010 (NACE Rev. 2), 2019.

Table 1. Basic variables of foreign affiliates (Inward FATS), according to Section KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2019

КД БиХ 2010 (EU NACE Rev. 2) Подручја дјелатности	Број подружница <i>Number of affiliates</i>	Број запослених лица <i>Number of persons employed</i>	Промет <i>Turnover</i>	Додата вриједност по факторским трошковима	Трошкови запослених <i>Personnel costs</i>	КД БиХ 2010 (EU NACE Rev. 2) Sections of activity
				<i>Value added at factor cost</i>		
				хиљаде КМ, <i>thousand KM</i>		
УКУПНО ОБУХВАЋЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	870	73 350	16 811 346	3 300 594	1 571 528	TOTAL OF COVERED ACTIVITIES
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	17	2 234	214 733	138 415	58 405	B MINING AND QUARRYING
C ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	268	42 140	6 423 750	1 457 237	808 029	C MANUFACTURING
D ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	26	619	898 381	122 359	18 703	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
E СНАБДИЈЕВАЊЕ ВОДОМ; УКЛАЊАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА, УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ ТЕ ДЈЕЛАТНОСТИ САНАЦИЈЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	10	460	121 365	15 761	9 438	E WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT AND REMEDIATION ACTIVITIES
F ГРАЂЕВИНАРСТВО	28	993	112 441	38 487	21 926	F CONSTRUCTION
G ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И НА МАЛО; ПОПРАВАК МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА	259	16 760	7 778 726	873 260	385 349	G WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES
H ПРЕВОЗ И СКЛАДИШТЕЊЕ	35	1 695	193 922	54 938	31 660	H TRANSPORTATION AND STORAGE
I ДЈЕЛАТНОСТИ ПРУЖАЊА СМЈЕШТАЈА ТЕ ПРИПРЕМЕ И УСЛУЖИВАЊА ХРАНЕ (ХОТЕЛИЈЕРСТВО И УГОСТИТЕЉСТВО)	22	743	42 961	21 716	11 253	I ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES
J ИНФОРМАЦИЈЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	48	4 762	804 410	430 104	161 132	J INFORMATION AND COMMUNICATION
L ПОСЛОВАЊЕ НЕКРЕТНИМАМА	83	551	99 759	71 059	13 227	L REAL ESTATE ACTIVITIES
M СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	46	1 082	59 884	35 014	27 977	M PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES
N АДМИНИСТРАТИВНЕ И ПОМОЋНЕ УСЛУЖНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ	28	1 311	61 014	42 244	24 428	N ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES

Табела 2. Основне варијабле о страним подружницама (Inward FATS) по земљама, 2019.

Table 2. Basic variables of foreign affiliates (Inward FATS) by countries, 2019

Земље	Број подружница <i>Number of affiliates</i>	Број запослених лица <i>Number of persons employed</i>	Промет <i>Turnover</i>	Додата вриједност по факторским трошковима	Трошкови запослених <i>Personnel costs</i>	Countries
				<i>Value added at factor cost</i>		
хиљаде КМ, <i>thousand KM</i>						
СТРАНЕ ПОДРУЖНИЦЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	870	73 350	16 811 346	3 300 594	1 571 528	FOREIGN AFFILIATES IN BOSNIA AND HERZEGOVINA
Државе чланице ЕУ, укупно	574	53 948	12 270 788	2 473 497	1 114 672	EU member states, total
Аустрија	94	6 780	2 081 976	331 570	165 956	<i>Austria</i>
Холандија	36	5 793	1 180 005	313 141	123 128	<i>Netherlands</i>
Хрватска	119	7 608	3 317 214	389 860	172 054	<i>Croatia</i>
Италија	54	7 909	686 422	191 744	118 644	<i>Italy</i>
Кипар	14	570	299 849	39 223	14 741	<i>Cyprus</i>
Луксембург	12	965	209 248	85 907	26 124	<i>Luxembourg</i>
Њемачка	69	6 925	991 419	283 889	137 629	<i>Germany</i>
Словенија	89	9 237	1 928 341	309 035	162 353	<i>Slovenia</i>
Шведска	13	687	113 553	34 505	18 216	<i>Sweeden</i>
Велика Британија	21	3 275	500 644	242 896	80 727	<i>United Kingdom</i>
Остале чланице ЕУ	53	4 199	962 117	251 727	95 100	<i>Other EU member states</i>
Државе ван ЕУ, укупно	296	19 402	4 540 559	827 097	456 856	Non-EU member states, total
Република Србија	90	5 912	1 146 607	414 324	147 061	<i>Republic of Serbia</i>
Руска Федерација	5	1 846	833 971	4 209	44 656	<i>Russian Federation</i>
Швајцарска	31	5 271	1 687 626	184 113	125 781	<i>Switzerland</i>
Турска	22	1 920	236 725	72 694	40 212	<i>Turkey</i>
САД	11	746	93 944	26 101	20 125	<i>USA</i>
Остале државе ван ЕУ	137	3 707	541 686	125 656	79 021	<i>Other non-EU member states</i>

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Inward FATS описује укупну активност страних подружница/предузећа у земљи. Страна подружница/предузеће, у смислу Inward FATS је предузеће које је резидент у датој земљи али је под контролом институционалне јединице изван те земље. То су пословни субјекти у којима је учешће страног капитала (једне земље или више земаља) у укупном капиталу 50% и више.

Од 2017. године обухват страних подружница је проширен на предузећа са мање од 20 запослених што се одразило на повећање броја страних подружница.

Правна основа

Правна основа за производњу Inward FATS статистике су три закона о службеној статистици, државни и ентитетски програми као и годишњи статистички планови који садрже опширне информације о садржају истраживања, резултатима, обавезама и роковима. У Европској унији, FATS статистика је прописана Регулацивом 716/2007 и Регулацивама за имплементацију 747/2008 и 364/2008.

Циљ истраживања

Циљ Inward FATS статистике јесте да покаже учешће ових пословних субјеката у домаћој економији и њихов утицај на њу. Подаци Inward FATS-а показују колико запослених ради у страним подружницама/предузећима, колики промет је остварен, колика је створена додата вриједност итд. на географском подручју те земље.

Оквир и извори података

Предузећа која улазе у оквир су предузећа која се налазе у већинском страном власништву. Оквир предузећа је добијен на основу листе Централне банке БиХ из истраживања о Страним директним инвестицијама. Листа Централне банке БиХ садржи податке о земљи или земљама страног власника и њихово учешће у власништву.

У оквир су ушла сва предузећа са дате листе са 50% и више страног власништва као и предузећа која су кроз Годишње структурно пословно статистичко истраживање за предузећа са 20 и више запослених за 2019. годину одговорила да се налазе у већинском страном власништву.

Комбинацијом ова два извора добијен је оквир за производњу Inward FATS варијабле за БиХ.

Резултати страних подружница се производе на основу података добијених кроз истраживање за предузећа са 20 и више запослених а за остала предузећа користе се административни и други извори података.

Дефиниције варијабле које се захтјевају ЕУ FATS Регулацивом су идентичне са дефиницијама варијабле Структурних пословних статистика (СПС) тако да се Inward FATS варијабле производе на основу утврђеног оквира и СПС варијабле.

NOTES ON METHODOLOGY

Inward FATS describes the overall activity of foreign affiliates/enterprises in the country. A foreign affiliates/enterprises in terms of Inward FATS is an enterprise resident in the compiling country over which an institutional unit not resident in the compiling country has control. These are enterprises in which the share of foreign capital (one or more countries) in the total capital is 50% and more.

Since 2017, the coverage of foreign affiliates statistics has been extended to enterprises with less than 20 persons employed which has resulted in an increase in the number of foreign affiliates.

Legal basis

The legal basis for the production of Inward FATS are three laws of Official Statistics, state and entity programs and the annual statistical plans that include comprehensive information on the content of survey, results, responsibilities and deadlines. In the European Union, FATS is regulated by Regulation 716/2007 and Regulations for the implementation of 747/2008 and 364/2008.

The aim of survey

The main objective of Inward FATS is to show the share and influence of these enterprises on the domestic economy.

Inward FATS data show how many employees work in the foreign affiliates/enterprises, how much turnover was realized, what is the value added, etc. in the geographical area of the country.

Frame and sources of data

Enterprises which are included in the frame are enterprises with majority foreign ownership. The frame was obtained based on List of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina from the Survey on foreign direct investment. List of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina contains data on country or countries of foreign owner and their share in ownership.

The frame contains all enterprises with 50% and more foreign ownership from given lists as well as the enterprises which through Annual structural business statistical survey for the enterprises with 20 and more persons employed for 2019 responded that they are in majority foreign ownership.

Framework for the production of Inward FATS variables for BiH was obtained by combining these two sources.

The results of Inward FATS are produced on the basis of survey data for enterprises with 20 and more persons employed and for other enterprises administrative and other data sources are used.

Definitions of variables that require by the EU FATS Regulation are identical to the definitions of the variables of Structural Business Statistics (SBS) so that the Inward FATS variables are produced based on the established framework and SBS variables.

Јединице посматрања

Подаци објављени у овом саопштењу се односе на предузеће као јединицу посматрања.

Обухват

Inward FATS у складу са ЕУ Регулацивом обухвата предузећа са 50% и више страног власништва, а која су према главној дјелатности сврстана у следећа подручја дјелатности: В – Вађење руда и камена, С – Прерађивачка индустрија, Д – Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, Е – Снабдијевање водом; уклањање отпадних вода, управљање отпадом, те дјелатности санације животне средине, F - Грађевинарство, G – Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала, H – Превоз и складиштење, I – Дјелатности пружања смјештаја, те припреме и услуживања хране (Хотелијерство и Угоститељство), J – Информације и комуникације, L – Пословање некретнинама, M – Стручне, научне и техничке дјелатности, N – Административне и помоћне услужне дјелатности и област 95 - Поправак рачунара и предмета за сопствену употребу и домаћинство из подручја S – Остале услужне дјелатности.

Подаци објављени у овом саопштењу односе се на предузећа у већинском страном власништву.

Дефиниције варијабли

Број подружница

Број подружница обухвата све подружнице које се баве тржишном производњом и које су у већинском страном власништву.

Број запослених лица

Број запослених лица дефинише се као укупан број лица која раде у јединици посматрања (укључујући власнике који раде, партнере који редовно раде у јединици, и неплаћене чланове породице који редовно раде у јединици), као и лица која раде изван јединице којој припадају и која их плаћа (нпр. трговачки представници, достављачи, тимови за поправке и одржавање). Податак укључује особље одсутно краћи временски период (нпр. боловање, плаћено одсуство или ванредно одсуство), и такође особље у штрајку, али не особље одсутно на неодређени период. Такође се укључују радници са скраћеним радним временом који се таквим сматрају у складу са законом и који су на платном списку, као и сезонски радници, приправници и радници који раде код куће, а на платном су списку јединице посматрања. Категорија неплаћени чланови породице односи се на лица која живе са власником јединице посматрања и раде регуларно за ту јединицу, али немају уговор о услузи и не примају фиксни износ плате за рад који обављају. Број запослених лица искључује радну снагу ангажовану путем агенција за запошљавање или посредовање у запошљавању.

Observation units

Data published in this first release refer to the enterprise as an observation unit.

Coverage

Inward FATS in accordance with EU Regulation includes enterprises with 50% and more foreign ownership that are, according to their main activity, categorized into the following section of activity: B - Mining and quarrying, C - Manufacturing, D - Electricity, gas, steam and air conditioning supply, E - Water supply, sewerage, waste management and remediation activities, F - Construction, G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, H - Transportation and storage, I - Accommodation and food service activities, J - Information and communication, L - Real estate activities, M - Professional, scientific and technical activities, N - Administrative and support service activities and division 95 Repair of computers and personal and household goods from section S - Other service activities.

The data published in this first release refer to enterprises in majority foreign ownership. .

Definitions of variables

Number of affiliates

Number of affiliates includes all affiliates engaged in market production and which are in majority foreign ownership.

Number of persons employed

The number of persons employed is defined as the total number of persons who work in the observation unit (including working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers working regularly in the unit), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (e.g. sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams). It includes persons absent for a short period (e.g. sick leave, paid leave or special leave), and also those on strike, but not those absent for an indefinite period. It also includes part-time workers who are regarded as such under the laws and who are on the pay-roll, as well as seasonal workers, apprentices and home workers on the pay-roll.

Unpaid family workers refer to persons who live with the proprietor of the unit and work regularly for the unit, but do not have a contract of service and do not receive a fixed sum for the work they perform. The number of persons employed excludes manpower supplied to the unit by other enterprises.

Промет

Промет обухвата обрачунате приходе од продаје производа, роба и услуга од стране извјештајне јединице трећим странама током референтног периода, без ПДВ-а. Искључени су финансијски и ванредни приходи.

Додата вриједност по факторским трошковима

Додата вриједност по факторским трошковима је бруто доходак из пословних активности након његовог прилагођавања за оперативне субвенције и индиректне порезе. Додата вриједност према факторским трошковима се израчунава из оствареног промета, плус капитализована производња, плус други оперативни приходи (укључујући оперативне субвенције), плус или минус промјене на залихама, минус набавка добара и услуга, минус други порези на производе који су везани за промет али нису одбијени, минус царине и порези везани за производњу. Царине и порези везани за производњу су обавезна, неповратна плаћања, у готовини или натури који су наметнути од стране владе, у вези са производњом и увозом добара и услуга, запошљавањем радне снаге, власништвом или употребом земљишта, зграда или друге имовине коришћених у процесу производње, независно од количине или вриједности произведених или продатих добара и услуга.

Трошкови запосленика

Трошкови запосленика су укупне надокнаде, у готовини или натури, плаћене од стране послодавца запосленику (редовним или привременим запосленицима, као и радницима који раде код куће) у замјену за извршени рад током референтног периода. Трошкови запосленика, такође укључују порезе и доприносе за социјално осигурање задржане од стране јединице, као и обавезне и добровољне доприносе на терет послодавца. Укључене су награде, допунске награде, тринаесте плате (и сличне допунске награде), као и плаћања извршена запосленицима у вези са отпуштањем, смјештајем, превозом, трошковима живота и породичним додацима, провизијама, накнадама за дежуре, прековременим и ноћним радом итд. Плаћања за агенцијске раднике нису укључена у трошкове запосленика.

Turnover

Turnover comprises revenues calculated from sales of products, goods and services by the reporting unit to third parties during the reference period, excluding VAT. Financial and extraordinary revenues are excluded

Value added at factor costs

Value added at factor cost is the gross income from operating activities after adjusting for operating subsidies and indirect taxes. It can be calculated from turnover, plus capitalised production, plus other operating income (including operating subsidies), plus or minus the changes in stocks, minus the purchases of goods and services, minus other taxes on products which are linked to turnover but not deductible, minus the duties and taxes linked to production. The duties and taxes linked to production are compulsory, unrequited payments, in cash or in kind which are levied by general government in respect of the production and importation of goods and services, the employment of labour, the ownership or use of land, buildings or other assets used in production irrespective of the quantity or the value of goods and services produced or sold.

Personnel costs

Personnel costs are defined as the total remuneration, in cash or in kind, payable by an employer to an employee (regular and temporary employees as well as home workers) in return for work done during the reference period. Personnel costs also include taxes and employees' social security contributions retained by the unit as well as the employer's compulsory and voluntary social contributions. Included are all gratuities, workplace and performance bonuses, ex gratia payments, thirteenth month pay (and similar fixed bonuses), payments made to employees in consideration of dismissal, lodging, transport, cost of living and family allowances, commissions, attendance fees, overtime, night work etc. Payments for agency workers are not included in personnel costs.

Публикује Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 | Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Интернетска страница/Web site: www.bhas.gov.ba

Одговорна лица/Responsible persons:

Велимир Јукић, Помоћник директора за пословне статистике
Velimir Jukić, Assistant Director of Business Statistics

Весна Ћужић, директор
Vesna Čužić, Director

Саопштење приредила: Бојана Цицковић
Prepared by: Bojana Cicović

